

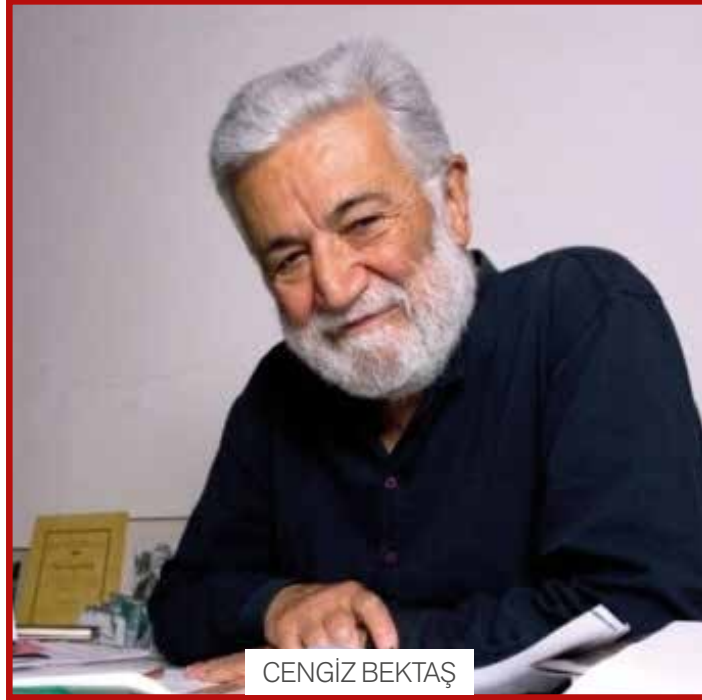

TÜRKİYE
YAZARLAR SENDİKASI
Writers Syndicate of Turkey

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI

İLK YAZ 2020

SAYI: 36

CENGİZ BEKTAŞ

- Koronavirüs Günleri
- TYS'nin Dünya Emekçi Kadınlar Günü Bildirisi
- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü
- Değerli Üyemiz, Yazar ve Çevirmen Nihal Yeğinobalı'yı Yitirdik
- Türkiye Yayıncılar Birliği, Türkiye PEN ve Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan Ortak Açıklama
- Şair ve Mimar Cengiz Bektaş'ı Yitirdik
- Cengiz Bektaş'ın Ardından
- Cengiz Bektaş Hakkında
- TYS'nin 8 Mayıs Bildirisi
- Değerli Üyemiz, Şair, Yazar Tekin Gönenç'i Yitirdik
- TYS'nin Nâzım Hikmet, Orhan Kemal ve Ahmed Arif Bildirisi
- Yaşar Kemal Gerçek Bir Aydınımızdır
- Türk Edebiyatının Ustalarından Yazar, Şair Hasan İzzetin Dinamo'yu Andık
- Yazar, Şair Hasan İzzetin Dinamo Hakkında
- Onur Kurulu Üyemiz, Yazar Yusuf Ahıskalı'yı Saygıyla Anıyoruz
9. Türkiye Yayıncılar Kurultayı

KORONAVİRÜS GÜNLERİ

“Kara Kış” yazımın sonunu “Umudumuz İlyazda” diye bitirmiştik. Gerçekten de 8 Mart dünya emekçi kadınlarındaydı umudumuz. Umudumuz 21 Mart dünya şiir gününün şiirlerinde. 23 Nisan’da 100. Yıldönümünü kutlayacağımız Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın bizi yeniden halk egemenliğine kavuşturacağını ummuştuk. Bu umutlarla 10 Mart’ta yaptığımız Yönetim Kurulu toplantımızda ilyaz etkinliklerimizi ay ay tasarladık. Bu toplantımızın son toplantımız olacağını bilmeksizin. Mart ayında 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde yayımladığımız kadınlara karşı şiddetin engellenmesi bildirimimizin ardından ilk etkinliğimiz 14 Mart Tıp Bayramı dolayısıyla doktor yazarlarımızdan Ayşegül Tözeren’in katılacağı “Tıp ve Edebiyat” etkinliğiydi. Olmadı. Koronavirüs çıkageldi. Çok geçmeden de salgın olarak bütün ülkeyi sardı. Koronavirüsün bu saldırısı karşısında evlere kapandık hepimiz. Kapatıldık. Korunma amaçlı kısıtlı bir yaşama boyun eğdik. “Kara Kış” yazımda “doğayı yeşerten ilyazın geleceğimizi de yeşerteceği” umudu böylece suya düşmüş oldu. Çiçekler açıp kelebekler uçuşurken. Bu günlerde dijitalere gömüldü birçoğumuz. Oysa hayallerimiz, anılarımız daha çok yol gösterici olurdu. Kimilerimiz için oldu da sanırım. Koronavirüs salgını, yaşamımız gibi ekonomimizi de silip süpürdü. Zaten var olan işsizlikle yoksullukları artırdı. Yetmedi. İktidardakiler, anayasal hakkımız olan demokratik hak ve özgürlükleri hiçe sayarak önüne çıkıncı tutukluyor.

Özellikle düşünce ve ifade özgürlüğünden başka hiçbir güvencesi olmayan gazetecilerin, yazarlarla aydınların sudan bahanelerle hapse atılmaları bitmek bilmiyor. Bu bakımdan her iki salgın-saldırı da denebilir- durmamacasına yaşamdan alıkoyuyor insanımızı. Dünya halkları, siyah Amerikalı George Floyd’un polisçe öldürülmesi karşısında insan hak ve özgürlükleri adına yürüyüşler düzenliyorken. Koronavirüsün verdiği acılar, sıkıntılar içinde günler geçerken beklenmedik bir acıyla sarsıldık. 20 Mart günü, önceki genel başkanlarımızdan Cengiz Bektaş’ı yitirdik. Cengiz Bektaş, İstanbul Erkek Lisesi’nden benim can arkadaşım. Yaşadım. Cengiz Bektaş halkçı bir şair, aydınlanmacı bir yazardı. Özü sözü bir olan bir insan. Şairliğiyle özgürlükçü, eşitçi, insancıl bir yaşam sundu okurlarına. Mimar olarak güzellikler içinde geçecek bir yaşam tasarladı insana. Cengiz Bektaş, koronavirüs günlerinde koronavirüsten değil, bildiklerini, duygu ve düşüncelerini paylaşmak için il il koşturup durmaktan kalbine yenik düştü. Güzel dilimizin güzel bir sözü olan sağlıklı kalın diyoruz hepimize. Sağlıklı kalın. Önümüzdeki yazın güneşli bir gününde hep birlikte buluşuncaya dek.

Türkiye Yazarlar Sendikası
Genel Başkanı
Adnan Özyalçın

TYS’NİN DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ BİLDİRİSİ

Türkiye Yazarlar Sendikası’nın bu yılki 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Bildirisi’ni 29 Mart 2019’da evinin önünde çalışma arkadaşı olan bir erkek tarafından öldürülen Fatma Şengül’ün kızı Açelya Şengül yazdı:

“8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, bu yıl geçmiş yıllardan daha farklı bir anlam taşıyor benim için. Emekçi, mücadeleci annem Fatma Şengül aramızda olmayacak. 129 dokuma işçisi kadın, hakları için hayatlarını kaybetmişlerdi yıllar önce. Daha iyi şartlarda çalışmak, eşit işe eşit ücret, çalışma saatlerinin düşürülmesi taleplerimiz kabul edilmeli diye greve çıkmışlardı. Türkiye’de emekçi olmak başkadır kadınsanız. İş yerinde mobbing, taciz, ölüm, kadınlara dayatılan ve gittikçe artan bir sömür sistemi. Annem Fatma Şengül emekli olmasına rağmen çalışmak zorunda olan emekçi bir kadındı. İş yerindeki mobbing ve ağır çalışma şartlarına karşı çıktığı için, aynı iş yerinde birlikte çalıştığı erkek tarafından katledildi. Ben kızı Açelya, annemin bıraktığı yerden onun mücadelesini, kadın cinayetleri mücadelesini, emek mücadelesini sürdürüyorum. Fırsat bulduğum her alanda kadınların sesi olmak için elimden geleni yapıyorum.

Santim santim yazacağım kadın isyanımızı. Ülkemizde yüzlerce örneği olan kadın cinayetlerine dur diyebilmek, bu yıl annem Fatma Şengül’ün ve katledilen kadınların isyanı olmak için tüm kadınları 8 Mart’ta alanlara çağırıyorum! 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günüümüz kutlu olsun. Yaşasın kadın mücadelemiz!
Fatma Şengül için adalet, herkes için adalet!!

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde Türkiye Yazarlar Sendikası, Deri-Teks Sendikası’na üye oldukları için işten atılan VIP Giyim Tekstil işçileriyle dayanıştı. Kocaeli Darca’da faaliyet gösteren fabrika önünde 110 gündür direnişte olan kadın işçilerin eylemlerine destek olmak; kadın tecavüzlerine, katliamlarına karşı durmak, ülkemiz ve dünyada kadınların uğradığı sömürüye hayır demek için pek çok sivil toplum kuruluşlarıyla beraber oradaydı.

DEĞERLİ ÜYEMİZ, YAZAR VE ÇEVİRMEN NİHAL YEĞİNOBALI’YI YİTİRDİK

(16 Kasım1927, Manisa- 15 Mart 2020, İstanbul)

Tam adı Zeynep Nihal Yeğinoğlu’dur. Süreyya Sarıca ve Vincent Ewing takma adlarını da kullandı. İstanbul’a geldiğinde 8 yaşındaydı. Orta ve lise öğrenimini şimdiki adı Robert Kolej olan Arnavutköy Amerikan Kız Koleji’nde tamamladı. Daha sonra Amerika’ya gitti. New York Eyalet Üniversitesinde edebiyat öğrenimi gördü. Usta bir çevirmen olarak sayısız klasik ve çağdaş edebiyatçıyı, romanları ve öyküleriyle dilimize kazandı. İlk çevirisi “Allah’ın Bahçesi” (R. Hichens’ten), 1946’da yayımlandı. Usta bir çevirmen olarak çok sayıda klasik ve çağdaş edebiyatçının roman ve öykülerini Türkçeye kazandı. Çeviri ve yazıları Hafta, 100 Roman, Yıldız, Hayat ve Akbaba dergilerinde yayımlandı. “Vincent Ewing” adını koyduğu sözde Amerikalı bir yazarın imzasıyla yazdığı ilk romanını “Genç Kızlar” (1950) adıyla yayımlattı. Bu kitap, yıllarca yeni basımlar yaptı. “Eflâtun Kız”, Vincent Ewing adıyla, 1964’de yayımlandı. Daha sonra “Mazi Kalbimde Bir Yaradır” (1988) adlı ikinci romanı yayımlandı. Üçüncü romanı olan Sitem (1998) de büyük bir ilgiyle karşılandı. “Cumhuriyet Çocuğu” (1999) yazarın kendi yaşam öyküsüdür.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ, TÜRKİYE PEN VE TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI’NDAN ORTAK AÇIKLAMA

(16 Kasım1927, Manisa- 15 Mart 2020, İstanbul)

TBYB, Türkiye PEN ve TYS, Küçükleri Muzır Neşriyat-tan Koruma Kurulu tarafından alınan muzır neşriyat kararları, kitaplara getirilen dağıtım ve satış yasakları, yazarlara, çevirmenlere ve yayıncılara açılan davaların ifade ve yayınlama özgürlüğü ihlalleri olduğunu belirterek bir bildiri yayımladı (20 Mart 2020): “Hatırlanacağı üzere 27 Eylül 2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu kararıyla Elisabeth Brami ve Estelle Billon’un “Erkek Çocuk Hakları Bildirgesi” ve “Kız Çocuk Hakları Bildirgesi” (Yapı Kredi Yayınları) kitapları muzır neşriyat ilan edilerek poşete sokulmuştu. “Kız Çocuk Hakları Bildirgesi” kitabı hakkında dağıtım ve satış yasağı kararı çıkarılmış ve kitabın yayımcısı ve çevirmeni hakkında “müştaher sözleri yayınlamak ve yayınlamasına aracılık etmek” suçlamasıyla dava açılmıştır. Çalışma Sosyal Hizmetler

ve Aile Bakanlığı’nın atadığı beş birim amirinden oluşan kurulca alınan muzır neşriyat kararları, kitaplara getirilen dağıtım ve satış yasakları, yazarlara, çevirmenlere ve yayıncılara açılan davalar neredeyse ülkemizde rutin, sıradan bir uygulama halini alarak kanıksanmakta ve anayasal bir hak olan ifade ve yayınlama özgürlüğü her geçen gün yıpranmaktadır. Yayıncılığımız bu davalar ve kararlarla sansür ve otosansürün kışkacına sokulmaktadır. İfade özgürlüğü demokratik toplumun temelini oluşturan ana unsurlardan; toplumun ilerlemesi ve bireyin gelişmesi için gereken temel şartlardan biridir ve vazgeçilmezdir. Demokratik toplum ilkesi de ifade özgürlüğünün korunmasını, zedelenmemesini gerektirir. Ülkemizde gerçekleşen ve yayınlama özgürlüğü ile çelişen bu ve benzeri ihlalleri kaygıyla takipte olduğumuzu kamuoyunun dikkatine sunarız. Saygılarımızla.”

GEÇMİŞ DÖNEM TYS GENEL BAŞKANI ŞAİR VE MİMAR CENGİZ BEKTAŞ'I YİTİRDİK

(26 Kasım 1934, Denizli- 20 Mart 2020, İstanbul)

8 Şubat 2020 tarihinde TYS'nin Edebiyat ve Düşünce Toplantıları etkinliğinde Cengiz Bektaş, "Şiir ve Mimar" üzerine üyelerimiz ve okurlarıyla söyleşmişti. Genel Başkanımız Adnan Özyalçiner, etkinlikte açılış konuşmasını yaparken Cengiz Bektaş ile kimi ortak anılarına da değinmişti. "Şiir de mimarlık da bir tasarım, bir yoktan var etme olayı... Her ikisinde de ritim var: Mimarlıkta ışığın ve zamanın, şiirde dilin ve zamanın... Mimarlığın konusu kültürel mekandır, şiirin konusu kültürel zaman..." diyen Cengiz Bektaş'ı "Mimar Günlüğü" adlı şiiriyle uğurluyoruz:

MİMAR GÜNLÜĞÜ

Bugün ayın üçü

Çiziyorum kekik otlarına evlerimi
Odalar diziliyorlar
Sevgiyle dostlukla el ele
Yürümekler
Yatmaklar

Bugün ayın üçü

Gününüzü bölüştürüyorum
Sürelerle
Adım boylarınıza

Başka yerde de olmalıydım
Kendimi kapatmalıydım zaman çizgisine
Sevişmeliydim
Sevişmelerinize yer veriyorum
Ayrıca içinde olabilirdim en azından

Sevişirken denizi göreceksiniz ayın üçleri

Ağaçlarınız olacak
Oda içlerini çiçeksiz komayın
Ak duvarlarınız olacak dal gölgeli
Ak tutun yüreğinizi

Gül yastığı sol yanı boş komayın

CENGİZ BEKTAŞ'IN ARDINDAN

Ailesinin Cengiz Bektaş için gönderdiği ileti: Sevgili dostlar, birçoğunuzun duyduğu doğru; ne yazık ki sevgili Cengiz Bektaş'ı yitirdik. Onu uğurlarken yanımızda olmak istediğinizi biliyoruz. Bunu biz de isterdik ama bildiğiniz gibi zamanın tuhaf bir aralığından geçiyoruz. Böyle bir aralıkta o şöyle derdi; "Kalben burada olduğunuzu biliyorum, ne olur gelmeye kalkmayın". Elçiye zeval olmaz. Lütfen onun bu isteğine uyun ve onu anmak için iyi bir zamanda buluşmak üzere sevgiyle ve sağlıklı kalın.

TYS Başkanı Adnan Özyalçiner, Cengiz Bektaş'ı Şöyle Anlattı: Cengiz okul arkadaşım, dostumdu, şairdi. Şiirin dil, dilin şiir olduğuna, olması gerektiğine inanırdı. Sanatın sanat için değil, insan için olduğuna savundu yaşamı boyunca... Halkın içinden, halkça söyleyişi olan bir şiiri vardı. İnsanın insanla, toplumun toplumla birlikteliğinin, yardımlaşmasının insancı düşüncesi onun hem şiirinin hem kişiliğinin özü olmuştur. Ben, çok sevdiğim, çok özleyeceğim bir arkadaşımı yitirdim. Yazını- mız özü, sözü doğru bir şairini yitirdi.

PEN Türkiye Başkanı Zeynep Oral ise Cengiz Bektaş için Şunları Söyledi: Aydın kişi. Mimar. Şair. Yazar. Araştırmacı. Eleştirmen. Onda bunların hepsi bir bütündü. Mimarlığı yazılarını ve şiirini; şiiri ve yazıları mimarlığını tamamlar... Neredeyse bir Rönesans aydını diyebilirim... Ama tam öyle de değil... Asla fildişi kulelere sığmayan bir kişilik. Halkın arasında, emekçilerin omuz başında ve hakkı yenilenlerin yanında yer alan, tarih ve coğrafya içinde pupa yelken ilerleyen, coşku, heyecan, sevinç dolu, çocuk ruhlu bir aydın... 2018 Yılında, PEN Şiir Ödülü'nü Cengiz Bektaş'a verirken şöyle demiştik: "Cengiz Bektaş'ı, biçimlendirdiği yapılarla kattığı aydınlık gibi, şiire de güler yüzlü bir hava katan, şiirinde Akdeniz'den Ege'ye Türkiye'yi ağırlayan, emek yanlısı, insancıl yaklaşımıyla, Türkçe tutkusuyla ve yazarların örgütlü yaşamalarının önemini, mücadelesiyle vurgulayan örnek bir aydınımız olarak kutluyoruz."

Işık içinde uyusun...

Şair Egemen Berköz'ün Konuşmasından Bir Bölüm: Şiirinin Özü Sevgidir.

PEN'in ödül gerekçesi '2018 PEN Şiir Ödülü'nü değerli mimar ve şair Cengiz Bektaş'a sunuyoruz' diyerek başlıyor. Ben bugüne dek hiçbir ödül gerekçesinde ödül verilen şairin öteki işinden, uğraşından söz edemediğimi anımsamıyorum. Örneğin Dağlarca'ya ödül verirken "emekli yüzbaşı ve şair", Cansever'e ödül verirken "antikacı ve şair" ya da Cemal Süreya'ya "maliye müfettişi ve şair" diye seslenmek kimsenin aklına gelmemiştir sanırım. Ama, PEN'in değerli seçicileri çok haklı. Çünkü Cengiz Bektaş'ın kimliğinde mimarlık ile şairlik ayrılmaz bir bütündür. Şairliği mimarlığını, mimarlığı şairliğini besler... PEN Yönetim Kurulu'nda, daha sonra onun başkanlığında TYS Yönetim Kurulu'nda birlikte çalıştık yıllarca. Onun için imzama atıyorum PEN'in ödül gerekçesinin altına. Doğrudur. Dili yalın, Türkçe sevgisi taşan, emekten yana, ağaçtan-çiçekten-börtü böcekten yana, insandan yana bir şairdir Cengiz Bektaş'ın şiiri. Özü sevgidir.

CENGİZ BEKTAŞ HAKKINDA

Cengiz Bektaş, ortaöğrenimini İstanbul Erkek Lisesi'nde, yükseköğrenimini DGSA Süsleme, Mimarlık Bölümleri ile Münih Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde yaptı. 1959 yılında yüksek eğitimini tamamladı. 1960'ta Alman şehirçilik kurslarına katıldı. Almanya'da serbest mimar olarak çalıştı. Orada girdiği 2 yarışmada ödül aldı. ODTÜ'ye öğretim görevlisi olarak çağrılınca Türkiye'ye döndü. 1962-63 öğretim yılında ODTÜ İnşaat İşleri Başkanlığı, Mimarlık İşliği'ni bir yıl yönetti. 1963'te Ankara'da Oral Vural ile birlikte kendi mimarlık işliğini kurdu. 1963-69 yılları arasında yalnızca 6 yıl süreyle mimarlık-şehirçilik yarışmalarına girdi, 25'in üzerinde ödül kazandı. Cumhuriyet dönemi mimarlık tarihi örnekleri arasında sayılan yapılar gerçekleştirdi. Cengiz Bektaş, 1950'de bir Denizli güncesinde yazdığı köşe yazıları ile yazın yaşamına girdi. 1954'de DGS Akademisi'nde, seçici kurulunda Bedri Rahmi'nin olduğu şiir yarışmasında birincilik kazandı. 1960 yılında Fazıl Hüsnü Dağlarca, Türkçe dergisinde şiirlerini Türkiye'de ilk kez yayımladı. Şiirleri 16 dile çevrildi. Şiir betikleri ile birlikte mimarlık ve kültür konularını işleyen 95 yapıtı vardır. Bir dönem Uluslararası PEN Türkiye Bölümü İkinci Başkanlığı, 6 yıl Türkiye-Yunanistan Dostluk Derneği Başkanlığı, 6 yıl Türkiye Yazarlar Sendikası Başkanlığı yaptı. TYS Onur Kurulu Üyesidir. 2008-10 yılları arasında 41. Dönem TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu Üyeliği görevini yürüttü. Üniversitelerde Halk Yapı

Sanatı, Sanat Felsefesi-Sanat Sosyolojisi, Estetik, Kültürün Planlamaya Etkisi ve Kültürümüzün Oylumları derslerini verdi. Cengiz Bektaş, Cumhuriyet dönemi mimarlık tarihi örnekleri arasında sayılan yapılar gerçekleştirdi. 1988 yılında "Türk Dil Kurumu" ve 1992 yılında "Haliç'te Bir Taş Odanın Kitaplık Olarak Onarımı" ile iki kez Ulusal Mimarlık Ödülü'nün sahibi oldu. Akdeniz Üniversitesi (Antalya) Sosyal-Kültürel Özek yapısıyla 2001 yılında Uluslararası Ağa Han Mimarlık Ödülü'nü kazandı. 2014 yılında Uluslararası Mimar Sinan Ödülü ilk kez kendisine verildi. Cengiz Bektaş'a "2016 Mimar Sinan Büyük Ödülü" verilmişti. Ödül Töreninde Cengiz Bektaş'ın Teşekkür Konuşması: "Bundan önce bana Uluslararası Mimar Sinan Ödülü verildiğinde de bir konuşma istedilerdi. Ben uzun konuşmayı hem beceremiyorum hem de sevmiyorum. 60 yıllık mimarlık hayatımda şu kadar bir ağacı kesmedim, hiç yalan söylemedim. Odanın saygınlığından hiç kuşku duymadım. Gerçekten bu ödülü veren Seçici Kurul'un gençlerden oluştuğunu söylediler bana. Onların bunu görmüş olmalarına hem çok sevindim hem de gençlik adına mutluluk duydum. Ben Anadolu'dan başka bir yerden herhangi bir şeyi almaya kalkışmadım. Oradan daha yeteri esinlenmeyi, yeteri dersi almış olduğumuza inanmıyorum. Bundan sonraki yaşamımda da bu böylece sürecek. Bana bu ödülü verenlere, sizlere çok teşekkür ederim."

TYS'NİN MAYIS BİLDİRİSİ

Hepimizin sağlığını tehdit eden salgın günlerine halka ve emekçilere yönelik saldırılar eşlik ediyor. Yüz milyonlarca işçi yeterli önlem alınmadan çalışmaya zorlanıyor. Tüm dünyada üç yüz milyon emekçinin işini yitireceği açıklanıyor. İşçi ve emekçilerin Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü olan 1 Mayıs pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de sokağa çıkmanın yasak olduğu koşullarda kutlandı.

6 Mayıs, darağacındaki son sözleri "Tam Bağımsız Türkiye, Kahrolsun Emperyalizm, Kahrolsun Faşizm, Yaşasın İşçiler!" olan üç devrimcinin idamlarının 48. yıldönümüdür. Halklar arasında savaşın değil, dostluğun, yardımlaşmanın artması gereken bir süreçten geçiyoruz. Faşizmin yenilgisinin 75. yıldönümünü bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yaşamını yitiren bütün insanların anısında saygıyla selamlıyoruz. (8 Mayıs 2020.)

DEĞERLİ ÜYEMİZ, ŞAİR, YAZAR TEKİN GÖNENÇ'İ YİTİRDİK

(08 Mart 1933, Sivas- 18 Mayıs 2020, İstanbul)

Sendikamızın üyesi, değerli şair ve eczacı Tekin Gönenç'i yitirmenin acısı içindeyiz. Başta "Gönlü Güvercinli Kadın" ve "Aşk Konuşur Bütün Dilleri" şiir kitaplarıyla tanınan şair, deneme ve anılarını da kaleme almıştı. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi (1955) mezunu olan Tekin Gönenç, yurtiçi ve yurtdışındaki birçok kuruluştaki bilimsel ve mesleki çalışmalarda bulundu. 2000'li yılların başlarında çalışma yaşamını sonlandırarak yazınsal uğraşlarını Bodrum'da sürdürdü. İlk şiiri "Tüme Varım", 1 Temmuz 1955 tarihli Varlık dergisinde yayımlanmıştı. Sonraki yıllarda şiir, inceleme ve deneme türlerindeki çalışmalarını Varlık, Öküz ve Milliyet Sanat dergileri ile çeşitli gazetelerin sanat sayfalarında yayımladı. Şiirlerinin bir bölümü Makedonca ve İngilizceye çevrildi. "Gönlü Güvercinli Kadın" adlı kitabı ile, Kocaeli Üniversitesi 1988 Şiir Okulu Akademik Şiir Ödülü ikinciliğini aldı. PEN Yazarlar Derneği, Edebiyatçılar Derneği ve Dil Derneği üyesidir. "Aşka Adres Sorulmaz" şiiri belleğimize kazınan Gönenç'e her zaman seslediğimiz gibi "Gönlü Güvercinli Kadın" şiirinden bir dizeyle sesleniyoruz: Tekin Abi, Söyle nereye!

TYS'İNİN NÂZİM HİKMET, ORHAN KEMAL VE AHMED ARİF BİLDİRİSİ

Haziran ayının ilk günlerinde yaşamını yitiren Nâzım Hikmet, Orhan Kemal ve Ahmed Arif emekçi halkın yazarlarıdır.

Orhan Kemal öykü, oyun ve romanlarında Çukurova'nın katı gerçeklerini, toprak paylaşım kavgasını, emekçilerin alın terini çalanları, yorgunluktan bacağını patoza kapıranları, sıtmadan zangır zangır titreyenleri, işsizliği, açlığı, İstanbul'un kenar mahallelerinde yaşayanları, Beyoğlu'nun arka sokaklarında gençliğini harcayanları, sokak çocuklarını, fabrika işçilerinin dünyasını anlatmıştır.

Nâzım Hikmet gündüzlerinde sömürülme, gecelerinde aç yatılmayan, ekmek, gül ve hürriyet günleri için mücadele eden, beklenen haklı günleri, güzel günleri elleriyle yaratacak olan işçi sınıfını yazmış, ekme, pirinç, şeker, kumaş ve kitabın herkese yeteceğini, büyük insanlığın umudu olduğunu ve umutsuz ya-

şamayacağını, paranın padişahlığını, yobazın karanlığını yenecek, hayatı üreten ve yaratana selam göndermiştir.

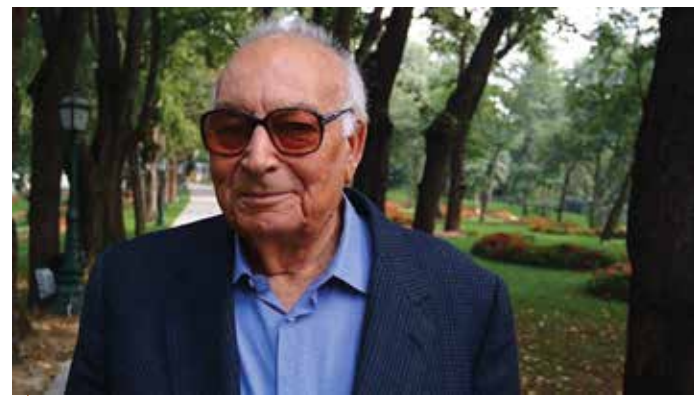
Ahmed Arif şiirimize dağlarına bahar gelmiş memleketinin, domdom kurşunuyla sorgusuz sualsiz kurşuna dizilenlerin, doğduğunda töremiz böyle diye üç gün aç bırakılanların sesini soğukunu katmıştır. Yaşamı boyunca ezilenin, güçsüzün yanında duran, memleketleri sömürülmesin, öldürülmesin diye yazan, söyleyen, işkence gören, bunların yaşanmayacağı günleri görmeyeceğini bilse de, halka o günleri gösterebilmek için mücadele eden Ahmed Arif. Edebiyatımızın bu üç büyük usta yazarını, Hasan Hüseyin'in "Haziranda Ölmek Zor" dizesi ve şiiriyle sevgiyle, saygıyla anıyoruz. Onların özlem ve düşleri, bizim de uğruna mücadele ettiğimiz, yazdığımız, söylediğimiz düşlerdir. (02 Haziran 2020.)

YAŞAR KEMAL "ZALİME KARŞI SUSMAMIŞ, YILMAMIŞ SÖZÜNÜ HEP SÖYLEMİŞ, NAMUSLU BİR HAYAT YAŞAMIŞ GERÇEK BİR AYDINIMIZDIR."

TYS ve PEN Türkiye ortak açıklamasında, gazeteci Soner Yalçın'ın Yaşar Kemal ile ilgili "Yaşar Kemal şahsına yararı olmayan hiçbir şeyle ilgilenmedi maalesef..." sözlerine tepki gösterildi. (19 Haziran 2020)

TYS VE PEN Türkiye Ortak Açıklaması

Gazeteci Soner Yalçın Sözcü Gazetesi'nde yayınlanan 19 Haziran 2020 tarihli 'Ahlâk Davası' başlıklı köşe yazısında, sendikamızın kurucu genel başkanı Yaşar Kemal için, "Yaşar Kemal şahsına yararı olmayan hiçbir şeyle ilgilenmedi maalesef..." diyerek, haksız bir değerlendirme yapmıştır. Yaşar Kemal Kürt sorunu, Ermeni sorunu, demokrasi, özgürlük gibi ülkenin temel sorunlarında, çağının tanığı olmanın yanında sanığı da olmaktan çekinmeyerek cesurca gerçeğin, haklının, mazlumun yanında, ezilenden, sömürülenden, kırımlara uğrayanın, dili, kültürü yasaklananın, tehcir edilenin, öldürülenin, sürgüne gönderilenin, devletin sopası başından eksik edilmeyenin yanında safını belirlemiştir. 'Zulmün Artsın' diyerek zalime karşı durmuş susmamış, yılmamış sözünü hep söylemiştir. Yaşar Kemal yaşamı boyunca, örgütlü mücadelenin içinde yer almış, 12 Mart darbesi ile ülkemizin içine düşürüldüğü karanlığa karşı, yazarların emeğinin korunması, tam bir söz ve yazı özgürlüğünün gerçekleştirilmesi ve korunması için her türlü yasal mücadeleyi sürdürmek amacıyla kurulan Türkiye Yazarlar Sendikası'nın kurucu genel başkanı olmuştur. Yaşar Kemal, Türkiye PEN Yazarlar Derneği'nin ilk genel başkanıdır. 12 Eylül faşizminde tüm dernekler kapatıldıktan

sonra PEN Türkiye'nin yeniden hayata dönmesini sağlayandır. 1960'lı yıllarda, TİP'nin Genel Yönetim ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi olmuş, radyoda parti sözcüsü olarak konuşmuştur. Mahalle mahalle, kahve kahve dolaşarak Türkiye İşçi Partisini anlatmıştır. Aydınlar Dilekçesinin dinamolarındandır. İnsanlığın yüz karası olan F Tipi cezaevlerine karşı en cesur sesi yükseltmiş, açlık grevlerine son verilmesi için en büyük mücadeleyi vermiş isimdir. Reklamını yapmadan, böbürlenmeden, kimselere belli etmeden, hapishanelerde çürüyen aydınlara, haksız yargılananlara her daim el uzatmış insandır. Yaşar Kemal, "namuslu bir hayat yaşamış" gerçek bir aydınımızdır. Edebiyatımızın evrensel sesi Yaşar Kemal yaşamıyla, yapıtlarıyla hep yaşayacaktır.

TÜRK EDEBİYATININ USTALARINDAN YAZAR, ŞAİR HASAN İZZETTİN DİNAMO'YU ANDIK

Edebiyatımızda "1940 Kuşağı" diye adlandırılan kuşağın üyelerinden; sosyalist, devrimci dünya görüşünün izinde sürdürdüğü yaşam mücadelesini edebiyatla da buluşturmayı başarmış Hasan İzzettin Dinamo, 31. ölüm yıldönümünde mezarı başında anıldı. Ailesi adına Işık Dinamo, TYS ve Tekin Yayınevi'nin düzenlediği ortak etkinlik 20 Haziran Cumartesi günü saat 16.00'da şairin Florya Şenlikköy Mezarlığı'ndaki kabri başında gerçekleştirildi. Dinamo'nun mezarı kısa süre önce İBB tarafından onarılmıştı. Etkinliğe İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, Mudanya Belediye Başkanı Hayri Türkyılmaz ve Dinamo'nun sevenleri katıldı. İmamoğlu, Dinamo'yu 90'lı yılların sonunda keşfettiğini belirterek, "İlk kitaplarını sahaflarda bulmuştum. Kitaplarını okuduğumda üzüldüm açıkçası. Çünkü, çok daha fazla bilinmeliydi ve hissedilmeliydi. Bunu bir eksiklik olarak, hep ilk günden beri söylerim ve dillendiririm..." dedi. Ülkenin siyasi tarihi içinde ilerici aydınların çilesinin timsali olmuş şair Dinamo, "Kutsal İsyan" ve "Kutsal Barış" adlı destansı romanlarıyla da ülkenin kurtuluş ve kuruluş yıllarını anlatmıştır. Bir şiirinde; "Ben, o günlerin çocuğuyum işte/Ben yaralı Hasan, /Geçtim semender gibi /Ateş ormanlarının arasından, //Ondan açlık düşmanıym /Ondan savaş düşmanı. /Ondan oldu yaşayışım boyunca yerim, /Gözyaşının yanı. /Ondan oldu bağrım /Evrensel barışın vatani!" diyen şairi unutmayacağız.

TYS Genel Başkanı Adnan Özyalçın'ın Hasan İzzettin Dinamo Anma Etkinliğinde Okunan Konuşma Metni: Barışın Şairi

Hasan İzzettin Dinamo'nun bütün yaşamı acılar içinde geçti. Çocukluğundan başlayarak bütün yaşamı savaş yılları arasında geçti. Yaşamı boyunca çektiği bütün acıların, yoksullukların yanı sıra bir de her türlü siyasal, politik baskılara göğüs germek zorunda kaldı. Hasan İzzettin Dinamo'nun bütün yaşamı acılara, yoksulluklara, baskı ve haksızlıklara karşı savaşım içinde geçti. O, Yaşar Kemal'in deyişiyle "bir ermiş, bir kahraman, bir çocuk saflığında, dudaklarında hüznü bir gülümseme yaşadı ve öldü." Onun için Hasan İzzettin Dinamo'nun şiiri geleceğe dönüktür. Yaşadıklarından, yaşadığı günlerden daha iyi olacağına inandığı aydınlık bir geleceğe yöneliktir.

Onun şiirinden sevecenlik fıskırır:

"Torunlarımla torunu

Say ki dedelerin bir masal yaşadı,

Say ki acılar masaldı,

Öttür ölümsüzlüğe doğru borunu!"

Hasan İzzettin Dinamo'nun şiiri, türküler gibi yüzyılları aşar. Dünden bugüne, bugünden yarına ulaşır.

Hasan İzzettin Dinamo'nun şiiri özgürlüklerin, özgürlüklere

ulaşma savaşımının şiiridir, aynı zamanda. Hasan İzzettin Dinamo, barışı getirecek olan demokrasinin şairidir.

"Dritnotlar, bombardıman uçakları,
Oyuncaklarıyla birlikte
Başak güzelliğindeki çocukları
Tuz buz havalara fırlatabilirsiniz,
Ama, ben büyük ve mutlu demokrasinin şairi
Ben en güzel çiçeklerini kanımın
Karanfil gibi serpip gecelere
Yine büyük barış şarkısını söyleyeceğim.

Fabrika düdüklüğü gibi benim
Belki keskin değil mırsalarımın sesi
Ama, ben yine senin şairin olmak istiyorum
Ben, uçsuz bucaksız demokrasi."

Hasan İzzettin Dinamo, demokrasi ve özgürlük içinde yaşanacak barışın şairi olarak vardır. Hep de öyle var olacaktır.

Hasan İzzettin Dinamo Hakkında

Hasan İzzettin ve Hasan Deniz adlarını da kullanmıştır. Sivas Öğretmen Okulu'ndan 1930 yılında mezun olduktan sonra Adıyaman'da 2 yıl ilköğretim öğretmeni görevinde bulunur. Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü sınavını kazanınca görevinden ayrılarak 1932 yılında enstitüye başlar. 1934 yılında Dinamo soyadını alır. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nden mezun olmasına kısa bir süre kala 24 Nisan 1935'te "Ey Türk işçisi ve köylüsü teşkilatlan" bildirisini düzenlemekten dolayı tutuklanır. Tutuklandığı sırada, 1930 yılında yazdığı ve yayımlanmamış olan "Tren" şiirinden dolayı, hükümeti olumsuz eleştirmekten yargılanarak dört yıl hüküm giyer. Bu nedenle yükseköğrenimini tamamlayamaz. 1935-1939 yılları arasında 4 yıl Ankara Cezaevi'nde tutuklu kalır. Öğretmenlik ve kamu hizmetlerinden de yasaklanır. Gazete ve dergilerde yazdığı yazı ve şiirleriyle birlikte kendisi de ömrü boyunca sürekli gözetim altında yaşar. Savaş karşıtı, toplumsal şiir ve yazılarıyla 1940 kuşağının en önemli kalemlerinden biri olur (1939-1942). Yeni Ses ve Yeni Edebiyat dergilerinde yayımlanan 8 şiiri nedeniyle 1 yıl ağır cezaya çarptırılır ve 1942'de askere alınıp sürgün edilir. 1944 yılındaki ünlü tutuklama furyası sırasında, yayımlanmamış bir şiiri olan "Sosyalist Türkiye Cumhuriyeti" nedeniyle 1 yıl daha ağır cezaya çarptırılınca yaptığı askerlik de yanar. Yeniden askere alınan Dinamo, ancak 1949'da terhis olabilir. Askerliği bitip İstanbul'a ailesinin yanına döndüğünde artık 40 yaşındadır. Şair ve yazar olarak adından çekinildiğinden bildiği 7 yabancı dil de ona düzenli bir iş olanağı sağlamaz. 1949-1960 yıllarında İstanbul'da başka adlar altında çeviriler yaparak ve özel yabancı dil dersleri vererek geçimini sağlar. 6-7 Eylül olaylarında (1955) haksız yere bir kez daha tutuklanan Hasan İzzettin Dinamo, İstanbul Harbiye Askeri Cezaevi'nde 6 ay tutuklu kaldıktan sonra beraat eder.

Hasan İzzettin Dinamo, yapıtlarını kendi adıyla 1960'tan sonra yayımlatma olanağı bulabilir. Ölümüne kadar çok sayıda roman, şiir, anı, çocuk kitabı yayımlar ve çeviriler yapar. 60'lı ve 70'li yıllarda en çok okunan yazarlar arasında yer alır. 12 Mart 1971 darbesinde de kısa bir süre gözaltında tutulup serbest bırakılır. 80 yıllık ömrünün 66 yılını yazmaya adanmış Hasan İzzettin Dinamo, yazdığı eserleriyle toplumcu çizgisinden ödün vermeden yaşamını sürdürmüştür.

Hasan İzzettin Dinamo'nun Yapıtları

Roman: Kutsal İsyân, Kutsal Barış, Savaş ve Açlar, Öksüz Musa, Ateş Yılları, Açlık, Koyun Baba, Musa'nın Mapusanesi, Musa'nın Gecekondu, Türk Kelebeği, Anadolu'da Bir Yunan Askeri, Adalet Sıtması, Sübyan Koğuşu.

Anı: İkinci Dünya Savaşı'ndan Edebiyat Anıları, 6/7 Eylül Kasırgası, TKP Aydınlar ve Anılar.

Şiir Kitapları: Atsız Kitap (1931, Vehbi Cem ve Mehmet Cevdet ile birlikte Hasan İzzettin Adıyla), Deniz Feneri (1937), Karacaahmet Senfonisi (1960), Mapusanemden Şiirler, Özgürlük Türküsü, Sürgün Şiirleri, Gecekondu'dan Şiirler, Kavga Şiirleri, Çoban Şiirleri, Nazım'dan Meltemler, Tuyuğlar, Gazeller, Ateş Ormanları Arasından.

Çocuk Kitapları: Savaşta Çocuklar, Kenti Yiyen Çocuk.

Diğer Çalışmaları: Amatör Fotoğrafçılık (1960, Hasan Deniz Adıyla), Görgü Kuralları (1960, Hasan Deniz Adıyla).

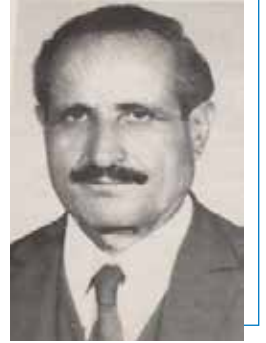
Çevirilerinden Bazıları: Faust, İlyada, Genç Werther'in Acıları, Andersen Masalları.

Hasan İzzettin Dinamo'nun tutuklanmaları sırasında ondan fazla basılmamış romanı ve binlerce şiiri yok olmuştur.

ONUR KURULU ÜYEMİZ YAZAR YUSUF AHISKALI'YI SAYGIYLA ANIYORUZ

2 6 Haziran 1983 yılında yitirdiğimiz, Sendikamızın Onur Kurulu üyeliğini de yürütmüş bulunan 1940 toplumcu gerçekçi yazarlar kuşağından Ahıskalı, 1909 yılında Trabzon'da doğdu. 1938 yılında, yürüttüğü Gümrük Teftiş Kurulu üyeliğinden istifa ederek kendini yazmaya adanmıştır. İlk kitabı 1940 yılında "Bizden İyileri" adıyla yayımlanan öyküler toplamıdır. Yusuf Ahıskalı 1939 yılında yayımlanan ünlü SES dergisinin de yönetim kadrosundadır. Derginin yazarları

arasında Abidin Dino, Fikret Adil, Sabiha Zekariya Sertel, Suphi Nuri İleri de bulunmaktadır. Ahıskalı piyesten öyküye edebiyatın birçok alanında ürünler vermişti. En ünlü piyesi ise Necip Fazıl Kısakürek'in siyasi ve edebi kişiliğini ironik bir şekilde işlediği Mürşit'tir. Ahıskalı şiirlerinde kuşağının öteki sosyalist yazarları gibi barış, kardeşlik, insanlık, özgürlük, adalet temalarını işlemiştir. Kendisini sevgi ve saygıyla anıyor, anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

9. TÜRKİYE YAYINCILAR KURULTAYI

Türkiye Yayıncılar Birliği'nin düzenlediği 9. Türkiye Yayıncılar Kurultayı 25 ve 26 Haziran tarihleri arasında yapıldı. Koronavirüs salgını nedeniyle dünyanın çeşitli ülkeleri ve Türkiye'nin çeşitli illerinden kurultaya davet edilen kurum ve kişiler, kurultaya ekranları başından çevrimiçi katılmak zorunda kaldı. Sendikamızı temsilen kurultaya katılan Genel Sekreterimiz C. Hakkı Zariç, ülkemiz ve dünyanın gidişatına dikkat çekerek bu süreçte yayıncıların yaşadığı sorunları dile getirdi. Yazar, şair, çevirmen ve çizerlerin salgından ciddi biçimde etkilendiğini belirten Zariç, düşünce ve ifade öz-

gürlüğüne dikkat çekti. Cezaevlerinde tutuklu bulunan düşünce insanlarının serbest bırakılmasını isteyen Zariç, geçmişten şimdiye kadar Cumhuriyet tarihi boyunca düşünen insanların devlet zulmüne uğradığını söyledi.

Türkiye PEN ve Türkiye Yayıncılar Birliği ile bir dizi ortak projeye imza atan Türkiye Yazarlar Sendikası'nın bundan sonra da ortak çalışma alanları ve disiplinler arası faaliyetlere açık olduğunu dile getiren Genel Sekreterimiz gelecek zaman için umut etmekten ve direnmekten vaz geçmeme çağrısı yaparak kurultayı selamladı.

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI

TYS İletişim: Dikilitaş Mah. Ayazmadere Cad. Akşit Plaza No:12 Kat:9 Beşiktaş / İstanbul **Tel:** 0212 259 74 74

Elektronik Posta: turkiyeyazarlarsendikasi@gmail.com **TYS Yayın Kurulu:** Nühket Eren, Nuray Gök Aksamaz

Posta Çeki Numarası: Sirkeci-89508 **IBAN:** TR57 0006 4000 0011 0110 0505 27

İş Bankası Beyoğlu Şubesi Hesap No: 1011-0050527

Baskı: Ege Reklam Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti. Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4 Ataşehir / İSTANBUL

Tel: 0216 470 44 70 • **Faks:** 0216 472 84 05 • **Matbaa Sertifika No:** 45604

Mizanpaj: Aslı Yavuz Özşengür